

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA”, sunt:

Agricola (Huhedoara), Agricola (Sebeșul-săseșc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș) Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codru, (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogăna, Gloria, Grănișorul, Grănișorul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăneana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tașnad), Zărândeana, Zlăgăneana, Zorile.

| | | |
|---|--|--|
| ABONAMENTUL PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60. NUMĂRUL 250 LEI. | COMITETUL DE REDACȚIE: Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĂDATU și Const. POPP Redactor responsabil: Vasile Vlaicu. | TAXA PENTRU INSERTIUNI: De fie-care cm <input type="checkbox"/> 2 Lei. Bilanțurile după tarif special. |
|---|--|--|

SUMARUL:

Casa de Compensațiune din Cluj. — Invitare. — Distrugerea pădurilor de stejar din Transilvania. — Intervenția producătorilor contra taxelor de export. — Regulament pentru rechiziționarea grâului, secarei și derivatelor. — Majorarea prețului la grâu. — De ce scade marca germană. — Urcarea coroanei Cehoslovace.

Cronică săptămânei. — Bibliografie. — Bursa.

Casa de Compensațiune din Cluj.

În sala comitetului de scont a Sucursalei Băncii Naționale din Cluj s'a ținut Joi, în 7. crt., adunarea de constituire a Casei de Compensațiune în prezența delegaților tuturor băncilor din localitate. Din partea Băncii Naționale au luat parte D-nii P. Drăgănescu, inspector și G. Ionescu, directorul Sucursalei, iar din partea „Solidarității” au participat Dnii Dominic Rațiu, directorul Băncii Agrare, vicepreședintele „Solidarității” cum și secretarul însoțirii noastre, dl V. Vlaicu, subdirectorul „Primei Ardelene”. Intemeietorii și primii membri ai Casei de Compensațiune sunt băncile: „Banca Națională”, „Banca Agrară”, „Banca Centrală”, „Albina”, „Economul”, „Banca Marmorosch, Blank & Co. Suc. Cluj”, „Banca Generală a Țării Românești”, „Banca Românească” resp. sucursalele lor din loc. „Vatra” și „Banca Ardeleană și Cassa de Economii”.

O dare de seamă despre decursul adunării și despre constituirea Casei de Compensațiune se găsește în altă parte a revistei noastre.

La acest loc socotim de potrivit a stăruim asupra utilității și avantajilor acestei instituțiuni, pentru a cărei înființare nu odată am luat cuvântul în coloanele revistei noastre, stăruind chiar la ceva mai mult: la refacerea rețelei și serviciului de giro, pe cari le-am avut în timp de pace prin Casa de Păstrare postală și prin Banca de emisiune Austro-Ungeră.

Fără să fim deci complet satisfăcuți în direcțiunea aceasta prin înființata Casă de Compensațiune, salutăm totuși cu bucurie acest eveniment, care ne îndreptățește la speranța unui viitor apropiat, când ne vom vedea realizate și serviciile de giro pe toată linia.

Casa de Compensațiune înființată acum la Cluj este făcută după modelul practicat deja de doi ani, în București. Ea este de o construcțiune pe cât de simplă, pe atât de practică, încât poate servi de model la înființarea de instituțiuni similare în toate orașele noastre, ca: Timișoara, Arad, Oradea-Mare, Sibiu, Brașov, Lugoj etc., construind astfel punctele de sprijin sau stâlpii rețelei de giro, pe care noi o preconizăm de mult.

Băncile membre își deschid (întru cât nu ar avea încă) conturi curente la Banca Națională, cu facultatea de a trasa cecuri la vedere asupra acesteia. În toate cazurile, când o bancă, membră la Casa de Compensațiune, are de făcut plăți la alte bănci membre, se va achita prin cecuri, cari vor fi remise Casei de Compensațiune spre compensare în cont. Se cruță astfel numărarea de două ori a sumelor de plată

și de încasat între membri Casei, cum și transportul numerarului din loc în loc, operațiuni, cari de cele mai multe ori însemnează și cheltuială și osteneală, eventual și pierderi pentru bănci, cum și o încărcare a clientelei cu comisioane, ce s'ar putea cruța.

Reținem în special momentul, că la operațiunea de compensare nu ajung decât cecurile trasate de membrii Casei asupra Băncii Naționale, ceea-ce însemnează un dublu avantaj pe seama membrilor în comparațiune cu serviciul Reuniunii de Decontare dela Budapesta de ex., unde se prezintă spre compensare tot felul de efecte bancare: acceptate, trate, mandate, warante, cecuri, cupoane, obligațiuni, lozuri etc., fapt, care provoacă două măsuri speciale executive și anume:

1) Este necesară acolo prezentarea personală necondiționată a delegaților plenipotențiarilor ai băncilor membre în fie-care zi la serviciul de compensațiune, indiferent, că au sau nu efecte de compensat;

2) Este indispensabilă ținerea a doua ședințe de compensare în fiecare zi, servind prima ședință pentru prezentarea și predarea efectelor bancare cu broderouri, iar a doua ședință pentru verificarea, și excepționarea sau confirmarea efectelor primite înainte de amiază și controlate acasă. Ce e drept, la această a doua ședință se pot prezenta și valori noi spre compensare, faptul este însă și rămâne, că cecurile asupra Băncii de emisiune nu se pot trasa decât după terminarea ședinței a doua, deci după verificare, sau excepționarea și confirmarea valorilor controlate acasă de către banca primitoare, căci compensarea în faptă se finalizează tot numai în baza cecurilor trase de plenipotențiarilor membrilor asupra Băncii de emisiune.

Nici de aceste două ședințe zilnice și nici de prezentarea personală a delegaților plenipotențiarilor nu este nevoie la Casa de Compensațiune din Cluj, la care se pot remite cecurile chiar și prin poștă sau prin curier, ori și când. Practicitatea sistemului românesc față de cel dela Budapesta se vede mai clar din prestațiunea superioară evidențiată în datele statistice: Casa de Compensațiune dela București cu 18 membri a compensat în al 2-lea an de gestiune 22, 352 buc. cecuri cu o mișcare totală de 50 miliarde 230 milioane Lei, față de care Reuniunea de decontare dela Budapesta cu 23 membri în al 33-lea an de gestiune a compensat 101.432 buc. diverse efecte cu o mișcare totală numai de 27 miliarde coroane.

Cum băncile noastre și de altfel au deja

conturi curente la Banca Națională în urma operațiunilor de reescont, iar cele ce nu le au încă, își vor putea deschide astfel de conturi, de fapt instituțiunea Casei de compensațiune ne apropie cu un pas mai mult de serviciul de giro.

Se fac numai 3 observațiuni pretinse în defavorul instituțiunii și anume:

1. Băncile din aceeași localitate nu sunt cruțate de drumurile incasatorilor, deoarece o bancă va mai trebui încă să-și trimită incasatorul cu efectele de încasat pe la toate băncile din loc spre a aduce cecurile, în loc să-și trimită plenipotențiarul numai la Casa de Compensațiune. Am văzut însă, că după sistemul prezentării personale a delegaților plenipotențiați, ducând ghiozdanul cu efectele, este nevoie de două ședințe pe zi, între cari se găsesc operațiunile indispensabile de verificare, excepționare și confirmare a efectelor primite. Iar de altă parte un incasator în una și aceeași zi, cu un singur drum, se poate prezenta la mai multe bănci pe rând, aducând cecurile în schimbul efectelor de încasat și nu sunt mai ieftine cele două drumuri ale plenipotențiarului procurist, decât 1-2 drumuri ale incasatorului prin oraș.

2. Băncile, cari și de altfel stau deja în legătură de cont-curent unele cu altele, se pot lipsi de serviciile Casei de Compensațiune, fiind-că și de altfel se compensează singure, fără numerar, mai beneficiând și de dobânzile de cont-curent. Observațiunea este plausibilă, însă tocmai în punctul acesta Casa de Compensațiune din Cluj oferă avantajul, că prezentarea membrilor nu este obligatoare, ci fiecare membru uzează de serviciile instituțiunii numai atunci, când are nevoie. De altfel cecurile sunt în mod firesc indosabile și transmisibile. Rămâne totuși un avantaj pe seama membrilor, că prin Casa de Compensațiune își reduc în măsură considerabilă comisioanele, cari revin în sarcina clienților.

3. În sfârșit a treia obiecțiune se pare a fi și mai plausibilă: membrii Casei de Compensațiune nu beneficiază de dobândă după soldurile creditoare din contul lor, care prin însași natura lucrului trebuie să fie în permanență creditor. Tot atât de plausibilă este însă și observarea, că pentru numerarul casieriei proprii nimeni nu-și pretinde sieși o bonificare de dobândă și cu toate acestea nu-și poate ținea casieria goală, ci fiecare bancă trebuie să-și țină la dispoziție în permanență o cantitate corăspunzătoare de numerar nefructificat și nefructificabil. De fapt, nimeni nu-și va ținea în contul de compensațiune un disponibil mai mare

decât diferența sau excedentul tuturor compensațiilor, ce are de făcut pe piață și acest excedent ori îl ține nefructificat în propria casierie, ori la banca de emisiune în scopul compensațiilor, este tot atât.

Nu este însă indiferent, că numerarul se transportă fără nici un rost deosebit dintr'un loc într'altul, necesitând la fiecare transport câte două numărări. De asemenea este un avantaj, că cecurile asupra Băncii Naționale pot servi spre descărcare, resp. pot fi transmise și la alte Case de compensație pe alte piețe. Deocamdată la București, dar treptat se va edifica rețeaua de giro prin înființarea Caselor de compensație și în alte orașe.

Dorim Casei de Compensație să se desvolte și să prospereze, înființându-se cât mai curând instituțiuni similare și în alte orașe ale noastre, cum sunt: Aradul, Sibiu, Galați, Oradea-Mare, Chișinău, Cernăuți, Craiova, Timișoara etc., fiind și pe alte piețe tot atât de necesară instituțiunea ca și la București și Cluj.

V. VI.

Invitare.

Către Onor. membri ai »Solidarității«

Cu onoare invităm pe toți membrii „Solidarității”, ca în conformitate cu hotărârile adunărilor generale și ale Consiliului de administrație, să binevoiască a trece în creditul contului însoțirii noastre pe lângă aviz:

1. Cotizația anuală statutară de $\frac{1}{2}$ pro Mille socotită după capitalul social și fondurile proprii (fără fondurile de pensuni și alte fonduri cu destinațiune specială sau filantropică),

2. Costul abonamentului „Revistei” noastre Lei 120— pe anul curent, cum și eventualele taxe de inserțiuni restante.

Cunoscând Onor. membri scopurile și nevoile însoțirii noastre, de asemenea știind, că invitarea prezintă o facem numai în ultimul moment, care nu mai poate suferi nici o amânare, credem, că ori-ce motivare mai lungă este de prisos.

Cluj, 6 Septembrie 1922.

DIRECȚIUNEA.

Distrugererea pădurilor de stejar din Transilvania

Problema lemnului de stejar preocupă azi în primul rând factorii economici și competenți în materie forestieră din România mare.

În vechiul Regat, pădurile de stejar ne-au fost aproape complectamente distruse, căci nu s'a ascultat

de glasul specialiștilor și s'au distrus pădurile de stejar, fără a se lua măsuri de plantare cu puieți de stejar, iar tratamentele în codru regulat au dat în multe păduri greș, așa că în locul frumoșilor codri de stejar (din semință), avem păduri de crâng (din lăstar).

Acum în urmă, cu legea islazurilor ni se va distruge și cele ce am putut apăra până azi.

Situația stejarului deci în vechiul Regat a devenit din ce în ce mai critică cu atât mai mult cu cât pădurile de stejar nu se pot reface atât de lesne.

Toată speranța noastră rămânea în Transilvania, unde a fost un regim silvic cu mult mai bine și judicios aplicat ca în vechiul Regat

Până la războiu toate lucrurile mergeau destul de bine și în Transilvania, căci din pădurile de stejar nu se tăiau decât posibilitățile anuale dictate de amenajamentele zilnice.

Era o politică de Stat sănătoasă, dar imediat ce Transilvania a fost încorporată României, proprietarii unguri și străini, care au trecut Tisa, și-au vândut pădurile lor de stejar pe prețuri de nimic

Cumpărătorii acestor păduri profitând de situația t. lbure dela 1918 încoace, au distrus pădurile de stejar, mărind și stocurile disponibile de stejar tăiat, cari existau chiar din 1916.

Tăindu-se mereu și în neștiire din pădurile de stejar, poate și de frica unei eventuale legi a exproprierii pădurilor, s'a pregătit în acești câțiva ani, distrugerea pădurilor și deci mărirea colonială a depozitelor de lemn prelucrat de stejar.

După o ultimă inventariere, azi avem în Transilvania 46.180 vagoane de lemn de stejar ce zac în depozitele pădurilor și fabricelor și cari reprezintă în mijlociu aproape un miliard, dacă evaluăm vagonul cu 20—22.000 lei.

Din acest volum de 46.180 vagoane mai mult de un sfert e putred și alterat din cauza vechimei, căci tot așteptându-se o îniesnire a taxelor de export, acest material lemnos, ca orice marierie organică, s'a depreciat. Deci o altă pierdere pentru bogăția forestieră.

După o ultimă statistică sumară din 1921, indiferent de proprietari, aveam în Transilvania 725.000 hectare de păduri de stejar ca suprafață, fără a se specifica suprafața exploatată în decursul vremii și ce anume a mai rămas de exploatat.

Dacă s'ar întocmi o statistică exactă și sinceră a pădurilor din Transilvania și ținând seama de ce s'a exploatat dela 1916 încoace (adică de când s'a făcut iarna în pădurile de stejar ale Transilvaniei) și ținând în fine compt și de creșterea anuală pe hectar, am vedea, că s'au exploatat prea intensiv pădurile de stejar ale Transilvaniei în acești din urmă ani.

Aceasta numai din cauza lăcomiei speculatorilor de păduri, care se gândeau numai, ca într'un timp cât mai scurt să exploateze pădurile, pentru ca atunci când se va veni cu legea exproprierii pădurilor să nu să mai găsească nimic, plus că cel mai mult lemn de stejar s'a debitat în piese speciale cerințelor pieței ungare.

În aceasta se rezumă în scurt, cauza, că avem atât de mult aglomerate depozitele Transilvaniei cu lemn de stejar.

În schimb în republica ungară s'au economisit pădurile de stejar, căci de fapt prin configurația geografică ce s'a creiat azi republicii ungare, au rămas ca păduri numai pădurile de stejar, destul de frumoase

pe care vecinii noștri vor să le economisească. Ei caută să-și satisfacă nevoile cu lemn de stejar din România-mare, și cu drept cuvânt.

Prin noua organizație de stat, România-Mare trebuie să se gândească la o problemă forestieră a stejarului din punct de vedere românesc.

Puținul stejar, ce ne-a rămas în pădurile de stejar ale Transilvaniei, trebuie utilizat pentru nevoile interne ale țării, care cu complexitatea actuală de căi ferate existente și a celor ce s'ar mai creia, va necesita anual lemn de stejar pentru traverse, poduri întărituri etc., plus că trebuie să ne gândim la o industrie românească proprie a stejarului, pentru a nu-i mai exporta peste granițe — ca până acum în o scară atât de mare.

În acest scop ar trebui toate pădurile particulare și din Transilvania să fie supuse regimului silvic ca în vechiul Regat, deci unificarea codului silvic pentru ca astfel să nu se mai permită a se exploata decât posibilitățile anuale, de care sunt capabile pădurile de stejar, — conform amenajamentelor.

Greșala ce s'a făcut în acești ani din urmă, în Transilvania că s'au exploatat prea intensiv pădurile de stejar n'ar trebuie să se mai repete fiind în dauna politicii forestiere a României întregite.

În fine față de cataclismul, ce l-am prevăzut de mult în chestia soluționării lemnului de stejar, întru cât în Transilvania avem atât de mult lemn de stejar debitat, care zilnic se realtează, fiind deci în dauna Statului, care nu încasează nimic din cauza taxelor mari de export cât și acelor ce au investit bani în exploatare, ar trebui chibzuit cât mai repede, de a se alege materialul cel propriu nevoilor interne (C. F. R.) și a se cumpăra de stat pe prețuri omeneste, iar surplusul să se permită la export, fixându-se un preț mai redus la taxele de export în schimb obligându-se exploatarea la planta la loc pădurile.

Aceasta pentru ultima oră. Să nu se mai taie pădurile de stejar decât pe baza de amenajamente și din realizarea lemnului să se caute a se da atenție în prima linie nevoilor României Mari, iar numai surplusul, ce s'ar constata anual, să se permită exportului.

Nu am dori ca și pădurile Transilvaniei, care ne-au fost păstrate atât de bine și unde a existat o tradiție forestieră sănătoasă, să ajungă în halul pădurilor din vechiul Regat unde n'a existat, nu există și nici nu va exista vreodată o politică forestieră sănătoasă, atât timp cât nu vor fi urmate sfaturile specialiștilor țării, care au răspunderea morală a acestor avuții.

Se pare că și Transilvănenii au împrumutat tot ce e slab din vechiul Regat, cu privire chiar și la păduri, căci alt-cum nu s'ar explica risipa, ce se face azi și în pădurile Transilvaniei.

„Argus”

N. P. FLORESCU
Inginer șef silvic

Intervenția producătorilor contra taxelor de export.

Uniunea Centrală a Sindicatelor Agricole, studiind chestiunea impuneri cerealelor la export, a înaintat ministerului de Agricultură următorul memoriu, prin care propune soluțiunile pentru ameliorarea nesiguranței, care apasă comerțul cerealelor.

Domnule Ministru!

Bruscele oscilațiuni ale cursului leului au arătat neajunsurile măsurilor luate pentru exportul cerealelor.

Prețurile la târgurile din interior ale orzului și ovăzului, au scăzut odată dela 32—34.000 lei vagonului la 14—15.000 lei. Comerțul de export a stagnat, iar plugarii se reîntorc cu carele pline, nevoind a vinde marfa lor sub costul de producție.

Această scădere a prețului, care produce o așa de mare azație la țară, nu e datorită atât scăderii prețului mărfii în port, ca urmare a ridicării leului, cât relei așezări a unei taxe de export fixe și mult prea ridicată față de prețul de azi.

În adevăr, prin jurnalul Consiliului de ministri No. 1826 se institue o taxa fixă de 20.000 lei asupra vagonului de orz, ovăz, etc. Dacă aceste taxe se puteau suporta atunci, când leul fiind la 7 centime, orzul se plătea 55.000 lei vagonul fob Brăila — astăzi când prin urcarea leului acelaș vagon nu mai valorează decât 40.000 lei Brăila — taxa de 20.000 lei reprezintă jumătate din valoarea mărfii. Dacă ridicarea leului ar merge crescând — să zicem până la 25—30 centime — ar urma, ca taxa să absoarbă toată valoarea mărfii nemai rămânând nimic producătorului.

Aceasta arată cât de nedreaptă este așezarea unei taxe de export ridicată și fixă.

Să nu se obiecteze, că taxa plătindu-se efectiv în devize tari — ea se reduce pe măsura ridicării leului. Prin jurnalul Consiliului de ministri No. 1826 taxa este fixată în lei, iar plata urmând a se face în devize tari, calculul trebuia să se facă de Ministerul de Finanțe după cursul zilei, de câte ori diferența ar fi fost prea mare. La cursul de azi al leului taxa în franci francezi ar trebui urcată, ea trebuie să fie de 2000 fr., iar nu de 1400 fr. cât fusese fixată la prima aplicare a acestei măsuri, când leul cota 7 centime. De fapt însă Ministerul s'a oprit la prima fixare, căci ar fi fost absurd ca, concomitent cu scăderea prețului, să se ridice taxa, ceea ce ar fi trebuit să se facă dacă s'ar fi ținut strict de dispozițiunile jurnalului Consiliului de ministri. Aceasta arată numai, că greșit s'a fixat taxa în lei și s'a cerut pe urmă plata ei în devize tari după cursul zilei.

Taxa de export rămânând la fixarea ei, atunci când leul cota 7 centime adică circa 1400 franci la vagon — ridicarea leului o ușurează întru câteva — la cursul leului de 10 centime trebuie numai 14.500 lei pentru taxă, chiar așa această taxă este cu mult prea mare căci reprezintă jumătate din valoarea mărfii și agriculturii nu o pot suporta.

Costul de producție al unui hectar de cereale se ridică la 2500 lei cu o producție mijlocie de de 1000 kgr. la ha. — vagonul de cereale costă pe producător 25.000. E drept, că orzul a produs anul acesta în mijlociu în toate țara 1200—1300 kgr. la hectar, dar ovăzul numai 800—1000 kgr. iar porumbul nu va produce mai mult de 600 kgr. Dacă agricultorii sunt nevoiți să vândă orzul și ovăzul la 15.000 lei, aceasta însemnează, că Statul, sub forma de taxă de export le ia jumătate din capitalul lor, atunci, când a suprimat acest impozit pentru celelalte categorii economice.

Pe lângă apăsarea taxelor de export agriculturii se plâng, că regimul rechizițiilor și imobilizării cerealelor nu a încetat. Organele administrative și militare nu țin nici o socoteală de dispozițiunile ministeriale și obligă pe agricultori să vândă, luându-le marfa cu forța.

Din toate aceste pricini, agricultorii sunt foarte agitați. Sindicatele agricole în măsură să cunoască situația reală s'au întrunit la Uniunea sindicatelor agri ole în ziua de 12 August și au luat următoarele rezoluții, însărcinându-ne pe noi să le aducem la cunoștința d-lor miniștri ai agriculturii și comerțului:

a) Libera circulație a cerealelor în interior.

b) Suprimarea rechizițiilor și imobilizării cerealelor pe județe.

c) Desființarea primei de 200 lei la hectar pentru însămânțările cu grâu și transformarea ei într'un spor echivalent de preț la vagonul de grâu și secară.

d) Reducerea taxei de export și schimbarea ei din fixă în variabilă, după normele cuprinse în memoriul pe care Uniunea sindicatelor agricole l-a adresat ministerului.

e) Plata taxelor în lei, ministerul de finanțe cumpărându-și sigur devizele pentru a putea influența, într'un senz favorabil statului, târgul devizelor.

Regulamentul pentru rechiziționarea grâului, secarei și derivatelor.

Față de rezistența producătorilor de a vinde grâu cu prețul maximal, pe care-l socotesc insuficient, guvernul a hotărât rechiziția grâului, secarei și derivatelor.

Iată și regulamentul de rechiziție:

Art. 1. Orice rechiziție de grâu, secară și derivate se face numai cu autorizația ministerului de industrie și comerț după avizul dat de „Oficiul de control al grâului, făinei și pâinei“.

Art. 2. Domnii prefecți, primari de comune urbane și autoritățile militare competente, vor semna din timp Oficiului de control (O. F. P.) dificultățile, ce au la aprovizionarea de grâu și făină, făcând prin tranzații le de bună învoială. Ei vor face prin adresă oficială invitați unii acelor, cari posedă cantități disponibile de grâu sau făină a le pune în termen de 5 zile la dispoziția marilor sau brutarilor, cari le solicită pe prețurile maximale fixate de guvern și cuprinse în decizia No. 47.703 — punându-se în vedere măsurile coercitive, la care se expun.

Art. 3. În caz de nevoie, primarii, prefecții și autoritățile militare competente vor solicita dela Oficiul de control al grâului, făinei și pâinei (O. F. P.) autorizație de a face rechiziții de grâu sau făină. Cererea va fi însoțită de expunere motivată, indicând cantitățile de grâu și făină, de care este nevoie a se face aprovizionarea forțată, precum și persoanele, care le posedă și nu vor să le pue în comerț prin bună învoială. Se va face mențiunea, dacă li s'a făcut invitația dela art. 2.

Art. 4. Autorizația nu se va da decât prefecților, primarilor sau autorităților militare competente, cu indicațiunea cantității de rechiziții și a persoanelor, dela care urmează a se face rechiziția.

Art. 5. Rechiziția se va face de către persoanele indicate mai sus sau de către cei autorizați de dânșii cu delegație specială scrisă.

Art. 6. Cantitățile de grâu, făină sau de secară, ce se vor rechiziționa, se vor lua imediat în primire de autoritățile respective și se vor distribui morarilor sau brutarilor după cantitățile solicitate.

Art. 7. Se va dresa un proces-verbal de efectuarea rechiziției în trei exemplare, unul se va lăsa posesorului, al doilea va fi reținut de autoritatea respectivă, iar al treilea se va înainta O. F. P.

Art. 8. Prețul grâului rechiziționat va fi de 25 mii lei, fără dreptul de primă, care bineînțeles nu se va mai plăti nici morarilor.

Art. 9. Morari sau brutarii se vor adresa din timp prefecturilor sau primăriilor în comunele urbane atunci, când nu se pot aproviziona prin bună învoială.

Art. 10. Orice reclamație relativ la aplicarea rechiziției de grâu și făină se va adresa direct O. F. P., la ministerul de industrie și comerț.

Majorarea prețului la grâu.

Extracția și tipurile de făină.

Art. 1. Se completează decizia ministerială No. 47.703/922 cu următoarele articole:

a) Prețul de 30.000 lei vagonul de 10.000 kgr., grâu predat loco gara sau moara cea mai apropiată preț, care reprezintă pe lângă prețul maximal și prima acordată de stat producătorilor de grâu, se înțelege pentru grâu de 74 kgr. greutate hl. și 5 la sută corpuri străine. Secara până la 5 la sută nu se socotește ca corp străin. Plusul se va socoti conform uzului: 2 corpi secară și 1 corp străin.

b) Se va adăoga sau scădea câte 1 la sută la prețul de bază de 25.000 lei vagonul adică câte 250 lei la vagon pentru fiecare kgr. în plus sau în minus la greutatea hectolitruului alta decât 74 kgr. precum și pentru fiecare procent în corpuri străine care va fi în plus sau în minus peste procentul de 5 la sută admis ca bază.

c) Extracția de făină albă dintr'un grâu superior celui de 74 kgr la hl. va putea trece de 25 la sută adăogându-se câte un procent de fiecare greutate hl. — până la maximum de 30 la sută făină albă.

Extracțiunea făinei negre însă va rămâne 50 la sută din cantitatea de grâu măcinat, indiferent de calitate. Iar calitatea atât a făinei negre, cât și a făinei albe și a tărâtelor va corespunde tipurilor stabilite de către Oficiul de control

d) Se hotărăște ca tipuri minimale de făină: albă, neagră și tărâțe, tipurile stabilite de către Oficiul de control, tipuri, care dată fiind calitatea grâului de anul acesta se vor extrage dintr'un grâu de 76 kgr. hl. și 5 la sută corpuri străine, aceste tipuri vor servi ca bază de comparație.

De ce scade marca germană?

Ziarul „Excelsior“ publică următoarele date, în legătură cu deprecierea mărcii germane:

Numai în prima săptămână a lui August, circulația mărcii a trecut dela 189 miliarde 795 milioane, la 198 miliarde 464 milioane.

În luna Maiu emisiunea nouă a Băncii Imperiului era de 17 miliarde 903 milioane, în Iunie 3 miliarde 525 milioane, iar în Iulie Banca Imperiului a emis 20 miliarde 583 milioane mărci noi.

Lunile precedente, presele Băncii Imperiului au fabricat zeci de miliarde de mărci.

Fără îndoială, că guvernul german n'a avut în această politică financiară nici un plan stabilit pentru a-și deprecia sistematic moneda. El a suferit fatalitatea, care se impune tuturor guvernelor slabe incapabile de a impune economiile necesare și de a încasa impozite suficiente.

Acordul și atitudinea energetică a aliaților, singure, vor decide guvernul german să înlăture definitiv inflațiunea și să urmeze o politică financiară, care să oprească Germania pe panta unui faliment, cu consecințele sociale dezastruoase.

Autonomia dată băncii imperiului va fi ineficace, atât timp cât nu se va modifica legislația germană, care autoriză Statul să-și dea semnătura ca garanție a emisiunilor de hârtie.

Urcarea coroanei cehoslovace

— Soluțiile propuse de industriași —

Asociația Industriașilor din Ceho-Slovacia s'a ocupat într'o ședință ținută zilele trecute, de urcarea coroanei cehe și de efectele asupra vieții economice.

După lungi debateri s'a convenit asupra termenilor unui memoriu conținând vederile industriașilor asupra acestei chestiuni.

Urcarea coroanei, zice memoriul, nu prejudiciază vieții economice în general, decât atunci, când este prea bruscă, o urcare lentă și continuă este o necesitate pentru toate țările cu valuta depreciată.

Scăderea valutei naționale nu dă decât o prosperitate iluzorie, căci afluența de cumpărători atrași de prețurile scăzute epuizează în puțin timp stocurile iar la reînnoirea lor, aprovizionarea cu materii prime plătite cu o monedă depreciată readuce prețurile la un nivel apropiat de paritatea mondială. Acest lucru s'a întâmplat în Austria și în Germania.

Singura soluție, continuă memoriul, nu este stăvilirea urcării, ci ameliorarea efectelor momentan dezagreabile unor anumite activități economice. Acest rezultat poate fi obținut prin intervenția statului sub formă de regulator prin ajutorul impozitelor și a creditelor. Atunci când o ramură industrială, care nu beneficiază de urcările valutei se află în inferioritate față de celelalte, statul să degreveze de o parte din grelele impozite ce apasă asupra ei.

Această intervenție este și mai puțin costisitoare decât activitatea oficiilor de devaluație, cari funcționează în străinătate și va aduce foloase mai reale economiei naționale.

Memoriul mai cuprinde modalitatea de aplicare a soluției propuse în raport cu sistemul fiscal în vigoare, chestiune, asupra căreia nu ne oprim.

Concluzia generală, pe care o subliniază, ca încheiere acestui memoriu, este, că o stavilire a tendinței de urcare a unei valute prin mijloace artificiale este și inutilă și păgubitoare.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ.

Casa de Compensațiune din Cluj — Joi în 7 I. c. la orele 11 a. m. în localul Sucursalei Băncii Naționale din Cluj s'a ținut consfătuirea tuturor băncilor din localitate în vederea înființării unei Case de Compensațiune.

La această consfătuire au luat parte reprezentanții următoarelor bănci:

Banca Agrară,
Banca Centrală pentru Industrie și Comerț,
„Albina“, Filiala Cluj,
„Economul“,
„Vatra“.

Banca Marmorosch-Blank & Co. Sucursala Cluj,
Banca Generală a Țării Românești Sucursala Cluj,

Banca Românească Sucursala Cluj,
Banca Ardeleană și Cassa de Economii,
Banca de Credit și Cassa de Economii din Cluj,
Banca Ardeleană de Scont și Schimb,
Banca Hipotecară Transilvăneană Ungară,
Institutul de Credit Comercial,
Banca de Agricultură,
Banca Comercială Clujana,
Banca Comercială și Industrială.

În urma discuțiilor, ce au avut loc, s'a hotărât înființarea Casei de Compensațiune astfel, ca operațiunile să se înceapă cât de curând, aprobându-se actul constitutiv și regulamentul de funcționare, care concordă cu acel al Casei de Compensațiune, ce funcționează la București.

Membrii fondatori sunt: Banca Națională a României, Sucursala Cluj, Banca Agrară, Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, Banca Românească, Sucursala Cluj, Banca Marmorosch, Blank & Co. Sucursala Cluj, „Economul“, „Albina“ Filiala Cluj, Banca Generală a Țării Românești Sucursala Cluj și Banca Ardeleană și Cassa de Economii.

În cursul debaterilor s'a exprimat dorința unanimă, ca asemenea case de compensațiune să se înființeze și în celelalte centre financiare de importanță, pentru ca cu timpul, făcându-se o legătură între ele, să se poată ajunge la o legătură de giro în scoțul, de a se transmite sumele de bani dela o localitate la alta cu ușurință și cu cele mai mici spese posibile.

Conferința a exprimat mulțumiri băncii Naționale a României pentru osteneala, bunăvoința, solicițitudinea și jertfele materiale, ce le depune întru săvârșirea acestei instituțiuni importante pentru economia națională.

Achitarea celor 40% dela ruble și coroane.

— Din sursă oficială, ziarul „Lupta“ anunță, că peste două luni guvernul va lua măsurile pentru achitarea cotelor de patruzeci la sută de ruble și coroane. Se va reînființa comisiunea pentru cercetarea cererilor dela ministerul de finanțe, cu privire la preschimbarea de ruble și coroane.

Export de tutun. — Direcțiunea regiei monopolurilor a semnat contractul de export de 500.000 kg. tutun în Austria și 300.000 kg. tutun în Ceho-Slovacia. Tutunul se va exporta pe calea fluvială a Dunărei.

Incasările Statului. — În urma rapoartelor primite de ministerul de finanțe dela toate administrațiile din țară producătoare de venituri, se constată, că situația pe luna Iunie 1922 la încasări a fost de 721.952,241 lei din exercițiul 1922—1923, și 96.453,385 lei din exercițiul 1921—1922.

Plățile efectuate în cursul lunii Iunie au fost de 658.562,722, iar plățile executate pe seama exercițiului 1921—1922 au fost de 204,563,541 lei.

Incasările pe lunile precedente Aprilie și Mai au fost de 1.209,758,042 lei, iar totalul pe cele 3 luni au fost de 1 miliard 931.720,284 lei. Plățile pe luna Aprilie și Mai au fost de 580,742,575 lei.

Fabrică nouă la Mediaș. — O mare fabrică din Reichenberg (Cehoslovacia) a cumpărat la Mediaș un loc pentru zidirea unei fabrici de textile.

Zăcămintele de diamant în Brazilia. — În Brazilia au fost descoperite mari zăcămintele diamantifere. De asemenea în Mexico pe malurile lui Rio Meschito.

Țiței și gaz în Cracovia. — După o știre din Cracovia, lângă Borislav, a fost răsbită o sondă, care debitează zilnic 30 cisterne țitei și 130 metri cubi gaz.

De ce s'au scumpit porcii? — Acum câțiva timp, piețele cehoslovace având nevoie de porci, îi plăteau cu prețuri fabuloase. Toți exportatorii bănățeni s'au grăbit să îndrepte porcii spre Ceho-Slovacia, ceiace a cauzat lipsa de porci în Banat și aglomerarea lor în țara vecină. Din cauza lipsei prețurilor, porcilor în Banat au crescut colosal, în timp ce în Ceho-Slovacia scădeau la bursă.

Transportul recoltei noi. — Pentru a activa transportul noii recolte, direcțiunea căilor ferate române va încheia, cu Ceho-Slovacia, Germania, Austria și Ungaria, contracte de închiriere pentru vagoane de mărfuri ale acestor țări, pentru România.

Livrarea vagoanelor începe la 1 Septembrie.

Bani de metal. — Banca Națională a intervenit din nou pe lângă ministerul de finanțe de a-i admite băterea unei monede de metal de 1, 2 și 5 lei, în locul hârtiei monedă echivalentă, care e complet deteriorată.

Reorganizarea camerelor de comerț. — Camera de comerț și industrie din București a delegat pe dl D. P. Niculescu ca raportor al chestiunii: Reorganizarea Camerelor de comerț ce urmează a fi prezentată congresului dela Constanța, 28 I. C.

Discuțiunile la congres în această chestiune vor fi foarte interesante, întrucât vor fi două curente: unul pentru menținerea stării actuale cu secțiuni speciale pentru comerț și pentru Industrie, altul pentru Camere separate de industrie — curent susținut de Uniunea Industriașilor.

Furt de vagoane în Ardeal. — Din Oradea-Mare vine știrea, că s'a descoperit o bandă, care se îndeletnicea cu sustragerea de vagoane din parcul căilor ferate române. Mijlocul prin care opera era preschimbarea inițialelor C. F. R. cu M. A. V. sau O. St. B. astfel în cât aceste vagoane treceau drept ungare sau austriace.

Numărul vagoanelor austriace ar fi de 180.

Autoritățile anchetează.

Bursa de schimb. — Luni 21 August a. c. s'a deschis Bursa de schimb, care a funcționat și înainte de război.

Operațiunile de schimb se vor efectua tot în localul actual al Bursei de efecte, și anume în aceleași ore, în care

se fac și celelalte operațiuni de bursă. Mai târziu, comitetul Bursei, în conformitate cu legea, va stabili orele pentru operațiunile de schimb.

Casele se deschid cu o oră înainte de plecarea trenurilor. — Direcțiunea generală C. F. R. a luat dispozițiuni, ca să se deschidă casele de bilete de prin stațiuni cu o oră înainte de plecarea trenurilor, iar nu ca până în prezent abia cu zece sau 15 minute mai înainte.

BIBLIOGRAFIE.

ÎN EDITURA „VIAȚA ROMÂNEASCĂ“ s a București — Calea Victoriei 37 au apărut următoarele volume:

„**Cânteci, versuri**“ de St. O. Iosif conținând pe 140 pagini 50 din cele mai frumoase poezii, scrise în clipele celei mai triste din viața sa, fiind și ultimele sale lucrări. Într'o limbă de-o muzicalitate plină de finețe, aceste versuri oglindează pe lângă adâncă iubire a poetului, suferința sa și inima sa plină de noblețe. Sunt cele mai frumoase inspirațiuni a poetului.

Prețul volumului 16 lei.

„**Foi de toamnă**“ nuvele de M. Sadoveanu. Într'un volum de 290 pagini, măestrul povestirii neamului nostru, ca într'un caleidoscop ne povestește în viguroasă și bogată sa limbă, înduioșătoare întâmplări din viața noastră, reînviind vechi amintiri și figuri dispărute. În toate vibrează acea caldă dragoste pentru țeara, pământul și cerul nostru, care l'a ridicat pe Sadoveanu la locul celui dintâi povestitor al zilelor noastre.

Prețul unui volum 18 lei.

„**Tulburea**“ nuvele de Constanța-Marino-Moscu. Într'un elegant volum de 180 pagini cu frumoase ilustrațiuni, ni se perindează diferite scene din viața noastră patriarhală, scrise ușor și cu multă îndemânare.

Prețul 20 lei.

CONTABIL

ANGAJEAZĂ IMEDIAT

BANCA POPORALĂ DIN BEIUȘ
SOCIETATE PE ACȚII
BEIUȘ, JUDEȚUL BIHOR

Reflecții să-și prezinte ofertele indicând condițiunile și arătând practica și serviciul de până aici

Concurs.

La Banca Centrală pentru industrie și comerț s. a. în Cluj află aplicare

2 contabili și o dactilografă.

Beneficiile conform cu normele de salarizare.

Cereale

(6 Sept.) Producătorii mențin prețurile în disproporție cu prețurile din străinătate.

Galați: Orzul 29,800, ovăsul 32,000, porumbul 37,000, meiul 40.000 lei vagonul.

Braila: Orz 29,800, ovăs 32,000, meiul 40,000 lei vagonul.

Constanța: Orz 30,000; ovăs 31,250 lei vagonul; rapița sămănată 562 suta de Kgr.; rapița sălbatică cu 375 lei suta de Kgr.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

| o/o | Divid. | Luna Septembrie | | | | | |
|-----------------------|--------|--------------------------------|--------------------------------|---------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| | | August 31 | 1 | 2 | 4 | 5 | 6 |
| Efecte: | | | | | | | |
| 50% | — | 82 ¹ / ₂ | 82 ⁷ / ₈ | Bursa închisă | 82 ¹ / ₂ | 82 ¹ / ₂ | 82 ¹ / ₂ |
| 50% | — | 81— | 81— | | 81— | 81— | 81— |
| 50% | — | 84— | 84— | | 84— | 84— | 84— |
| Bănci: | | | | | | | |
| 500 | 320 | 12.500 | 12.500 | Bursa închisă | 12.500 | 12.500 | 12.500 |
| 500 | 100 | 980 | 980 | | 980 | 60 | 960 |
| 500 | 50 | 930 | 930 | | 920 | 910 | 910 |
| 500 | 160% | 530 | 530 | | 530 | 5.0 | 530 |
| 100 | — | — | — | | — | — | — |
| 500 | 65 | 270 | 270 | | 270 | 270 | 270 |
| Intreprinderi: | | | | | | | |
| 500 | 20% | 2430 | 2400 | Bursa închisă | 2400 | 2400 | 2400 |
| 500 | — | 2020 | 2040 | | 2000 | 2030 | 2030 |
| 1000 | — | 1650 | 1650 | | 1650 | 1650 | 1650 |

Schimbul de bani.

| | Paritatea în Lei înainte de războiu | | Luna Septembrie | | | | | |
|----------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|---------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------|---|
| | | | August 31 | 1 | 2 | 4 | 5 | 6 |
| Cursul la București | | | | | | | | |
| 100 | L. 100 | 1120— | 1160— | Bursa închisă | 1140— | 1140— | 1150— | |
| 100 | " 100 | — | — | | — | — | — | |
| 100 | " 105 | — | 450— | | 440— | 440— | 460— | |
| 100 | " 105 | — | — | | 7— | 7— | 7 ¹ / ₂ | |
| 100 | " 105 | 0.25 | 0.27 | | — | — | 0.23 | |
| 100 | " 125 | 13 ¹ / ₂ | — | | 12— | 12— | 12— | |
| 1 | " 25 | — | 620— | | — | — | 620— | |
| 100 | " 100 | — | 640— | | 610— | 610— | 625— | |
| 100 | " 100 | 180— | 190— | | — | — | 180— | |
| 100 | " 100 | — | — | | — | — | — | |
| 100 | " 100 | — | 90— | — | — | 85— | | |
| 1 | " 5 | 142— | 144— | 142— | 142— | 143— | | |
| Paris | | | | | | | | |
| 100 | Fr. 100 | 9.30 | 8.75 | Bursa închisă | 9.30 | 9.30 | — | |
| 1 | " 5 | 13.13 ¹ / ₂ | 12.89 ¹ / ₂ | | 12.84 ¹ / ₂ | 12.84 ¹ / ₂ | — | |
| 1 | " 25 | 58.54 | 57.54 ¹ / ₂ | | 57.33 | 57.33 | — | |
| 100 | " 100 | 57— | 56.20 | | 56.10 | 56.10 | — | |
| 100 | " 125 | 0.77 ¹ / ₂ | 0.97 ¹ / ₂ | | 0.90 | 0.90 | — | |
| 100 | " 105 | 42.35 | 42.06 | | 43.50 | 43.50 | — | |
| 100 | " 105 | — | — | | 0.80 | 0.80 | — | |
| 100 | " 105 | 0.02 | — | | 0.02 | 0.02 | — | |
| 100 | " 100 | 245.96 | 245.25 | | 244— | 244— | — | |